

1

A) ANLAM BAKIMINDAN KELİNELER

1) Gerçek Anlam (Temel Anlam)

Kelimenin akla gelen ilk anlamıdır.

Babam bulutlara bakarak hava tahmini yapardı.

Annem odaların kapısını değiştirmeye karar verdi.

2) Yan Anlam: Temel anlamla bağlantılı olarak zamanla ortaya çıkan anlamların her birine denir. İşlevsel şekilsel benzerlik.

2

⇒ Yüce dağ başında yanar bir ışık.

⇒ Çocuğun ateşi yükselmeye başlayınca annesi çok korktu.

⇒ Makinenin kolları kırılmış.

3

3) Mecaz Anlam: Bir kelimenin temel anlamından tamamıyla uzaklaşarak kazandığı yeni anlama denir.

⇒ Benzetme, kinaye, istiare, cinas ve kişileştirme sanatları kullanılarak sözcüğe mecaz anlam kazandırabilir.

* Aydere'ye giderken bir ağaç denizden geçiyorduk.

* Bazıları hala ağacın gölgesinde yaşıyor.

Yedi tepeli şehir derya kuzusu

* Arkadaşımın sıcak sohbetini özledim.

* Genç yazar edebiyatımızda yeni bir anlayışın bayrağı oldu.

4

4) Terim Anlam: Bir bilim, sanat ya da meslek dalıyla ilgili kavramı karşılayan kelimelere denir.

⇒ Terimler gerçek anlamı kelimelerdir.

⇒ Terimlerin mecaz, yan ve deyim anlamı yoktur.

İzlediğimiz oyun üç perdeydi.

Üçgenin iç açılarının toplamı 180 derecedir.

Yarım uyak dize sonlarındaki tek ses benzerliğidir.

5

5) Somut ve Soyut Anlamlı sözcükler

a) Somut Anlam

Beş duyu organımızdan herhangi biriyle algılayabildiğimiz kelimelerdir.

Kışın ortasında yazdan kalma sıcak bir gün yaşadık.

Dergimizle ilgili sorularınıza cevap vereceğiz.

6

6) Soyut Anlam

Beş duyu organımızla algılayamadığımız ama var olduklarını akıl, inanç ve sezgiyle kabul ettiğimiz kavramlardır.

Özlem, rüya, güzellik, korku, düşünce

Seni görünce içimi bir sevinç kaplar

Bana iyiliğini gördüğüm birine nasıl kızarım?

1

SOMUTLAMA : Soyut bir kavramı somut bir sözcükle anlatmaya denir.

⇒ Söylediği sözler içime bir kurt düşmesine neden oldu.

⇒ Sanatta özgür olmak bir yürek ister.

⇒ Hüzün sonbaharda dökülen bir yapraktır.

SOYUTLAMA : Somut anlamlı kelimenin anlam genişlemesi yoluyla soyut anlam kazanmasıdır.

Bu kağıyla sana verdiğim işi yapamazsın.

2

⇒ Genel / Özel Anlam

Genel : Kelimenin türün tamamı için kullanılmasıdır.

Özel : Türün sadece biri ya da birkaçını karşılayacak şekilde kullanılmasıdır.

Çocuk evin neşesidir, sözünü kimse inkar edemez.

Ateşi yükselince çocuğu hastaneye götürmüşler

Ağaç yeşiliyle , gölgesiyle , varlığıyla herkese huzur verir.

Belediye caddedeki ağacı kesmiş.

3

4

5

6